

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/1275**z dne 6. julija 2020**

o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2020/592 o začasnih izjemnih ukrepih, ki odstopajo od nekaterih določb Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, za odpravo motenj na trgu v sektorju sadja in zelenjave ter vinskem sektorju zaradi pandemije COVID-19 in ukrepov v zvezi z njo

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 219(1) v povezavi s členom 227 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2020/592 ⁽²⁾ so bila uvedena številna odstopanja od obstoječih pravil v pomoč sektorju sadja in zelenjave ter vinskem sektorju pri obvladovanju vpliva pandemije COVID-19.
- (2) Zaradi pandemije COVID-19 se številne priznane organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave ter vinskem sektorju v letu 2020 soočajo s težavami pri izvajanju svojih odobrenih operativnih programov. Nekateri odobreni ukrepi in dejavnosti v letu 2020 ne bodo izvedeni, zato del operativnih skladov ne bo porabljen. Druge priznane organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev spreminjajo svoje operativne programe z namenom izvajanja dejavnosti in ukrepov za odpravo posledic pandemije COVID-19 v sektorju sadja in zelenjave, kot so ukrepi kriznega upravljanja. Prožnost pri izvajanju operativnih programov je že bila zagotovljena z Delegirano uredbo (EU) 2020/592.
- (3) Izvajanje Delegirane uredbe (EU) 2020/592 je pokazalo, da so potrebni nadaljnji ukrepi, da se priznanim organizacijam proizvajalcev in združenjem organizacij proizvajalcev omogoči upravljanje njihovih operativnih skladov, zlasti kadar so svoje operativne programe spremenili na podlagi navedene uredbe.
- (4) Priznanim organizacijam proizvajalcev in združenjem organizacij proizvajalcev je treba omogočiti, da sredstva, vključno s finančno pomočjo Unije, v okviru operativnega sklada, preusmerijo v dejavnosti in ukrepe, ki so potrebni za odpravo posledic pandemije COVID-19. Za zagotovitev te možnosti priznanim organizacijam proizvajalcev in združenjem organizacij proizvajalcev je treba v letu 2020 zvišati mejo finančne pomoči Unije iz člena 34(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 s 50 % na 70 % dejanskih nastalih izdatkov.
- (5) Z Delegirano uredbo (EU) 2020/592 so bila uvedena številna odstopanja od obstoječih pravil v vinskem sektorju, katerih namen je pridelovalcem vina zagotoviti nekaj pomoči in jim pomagati pri obvladovanju posledic pandemije COVID-19. Vendar se je od objave Delegirane uredbe (EU) 2020/592 položaj vinskega sektorja še poslabšal.
- (6) Zaloge vina so bile na začetku tržnega leta 2019–2020 na najvišji ravni po letu 2009. Maja 2020 se je izvoz vina največjih držav članic proizvajalk v tretje države po obsegu zmanjšal za 22 % do 63 % v primerjavi z majem 2019. Na porabo vina so močno vplivale posledice, povezane s pandemijo COVID-19, kot so zaprtje meja, zaprtje gostinskih obratov ter obratov za priložnostno pripravo in dostavo hrane ter prekinitev vseh turističnih dejavnosti. Vsi ti elementi nenehno povzročajo rast presežkov vina ter izvajajo pritisk na trg in cene.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/592 z dne 30. aprila 2020 o začasnih izjemnih ukrepih, ki odstopajo od nekaterih določb Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, za odpravo motenj na trgu v sektorju sadja in zelenjave ter vinskem sektorju zaradi pandemije COVID-19 in ukrepov v zvezi z njo (UL L 140, 4.5.2020, str. 6).

- (7) Ne pričakuje se, da se bodo razmere hitro izboljšale, čeprav so se gostinske dejavnosti v Uniji začele delno ponovno izvajati. Za ponovno odprtje restavracij na splošno veljajo zahteve po omejevanju socialnih stikov, kar pomeni, da restavracije in bari ne morejo sprejeti enakega števila strank kot pred uvedbo ukrepov za zaježitev pandemije COVID-19. Po ocenah sektorja gostinstva ter priložnostne priprave in dostave hrane se 30 % restavracij sploh ne bo ponovno odprlo. V mnogih državah članicah še vedno veljajo omejitve glede števila ljudi na družabnih srečanjih, vključno z zasebnimi slavnostnimi dogodki, kot so poroke, kjer se tradicionalno uživa vino. Še vedno se priporočajo ali veljajo omejeni stiki, državljani pa niso pripravljeni nadaljevati svojih običajnih družabnih dejavnosti zaradi še vedno prisotne pandemije COVID-19. Zato se kljub omilitvi nekaterih pravil, uvedenih med zaporo, razmere v juniju 2020 še vedno niso normalizirale, kar se bo verjetno še nadaljevalo.
- (8) Glede na trajanje omejitev, ki so jih uvedle države članice za zaježitev pandemije COVID-19, in nadaljevanje njihovih učinkov, se dolgoročni gospodarski vpliv na glavne možnosti prodaje za proizvode vinskega sektorja in njegovi negativni učinki na povpraševanje po vinu posledično nadaljujejo in so vedno slabši.
- (9) Glede na te posebno hude motnje na trgu in kopičenje težkih razmer v vinskem sektorju, vse od uvedbe uvoznih dajatev Združenih držav Amerike za vino Unije oktobra 2019 do omejitvenih ukrepov zaradi pandemije COVID-19 na svetovni ravni in njihovih še vedno trajajočih posledic, se vinski sektor sooča z izjemnimi težavami, tudi finančnimi. To vpliva na načrtovanje, izvajanje in izvrševanje dejavnosti v okviru podpornih programov v vinskem sektorju, saj izvajalci dejavnosti trpijo zaradi močno zmanjšane denarnega toka v primerjavi z običajnimi leti.
- (10) Izvajanje ukrepov za reševanje krize in povečanja največjega prispevka Unije, ki so bili uvedeni z Delegirano uredbo (EU) 2020/592, so se izkazali za nezadostne za izboljšanje finančnega položaja izvajalcev dejavnosti v vinskem sektorju. Zlasti ne morejo nadomestiti velikih izgub dohodka, ki so posledica te krize.
- (11) Ob upoštevanju teh okoliščin bi morali upravičenci imeti možnost prejemati predplačila na podlagi ukrepov, uvedenih z Delegirano uredbo (EU) 2020/592, tj. „destilacija vina v primeru krize“ in „pomoč za krizno skladiščenje vina“. Ta predplačila bi morala zajemati 100 % zneska podpore Unije in bi morala biti izplačana, pod pogojem, da je bilo položeno jamstvo v višini vsaj 110 % predplačila. To naj bi zajamčilo, da se lahko v okviru teh dveh ukrepov v proračunskem letu 2020 s trga umakne čim več vina, hkrati pa naj bi zadevnim upravičencem pomagalo pri njihovih denarnih tokovih in zagotovilo prožnost, ki bi več upravičencem omogočila izvajanje dejavnosti v okviru teh dveh ukrepov. Poleg tega bo omogočanje izplačila predplačil v višini 100 % državam članicam omogočilo učinkovito uporabo njihovih letnih dodeljenih finančnih sredstev in nadomestilo zamude pri izvajanju ukrepov zaradi pandemije COVID-19.
- (12) Z Delegirano uredbo (EU) 2020/592 je bila določena tudi možnost, da država članica dodeli nacionalna plačila, ki dopolnjujejo podporo Unije za ukrepa „destilacija vina v primeru krize“ in „pomoč za krizno skladiščenje vina“, ker je treba zaradi učinkov pandemije COVID-19 s trga umakniti največje možne količine vina, ki v obdobju pandemije niso bile porabljene, prodane ali izvožene. Zaradi nacionalnih plačil je možno čim bolj povečati te količine poleg tistih, ki se lahko podprejo v okviru proračunskih omejitev, določenih za podporne programe v vinskem sektorju. Z Delegirano uredbo (EU) 2020/592 je bilo nadalje določeno, da za ta dodatna nacionalna plačila veljajo pravila o državni pomoči. Vendar se je izkazalo, da ta obveznost nekaterim državam članicam onemogoča učinkovito dodeljevanje nacionalnih plačil in izvajanje ukrepov, ki so bili uvedeni z Delegirano uredbo (EU) 2020/592. Zato je primerno spremeniti Delegirano uredbo (EU) 2020/592 in zagotoviti, da se za navedena ukrepa uporablja člen 211 (2)(a) Uredbe (EU) št. 1308/2013, ki določa, da za plačila držav članic ne veljajo pravila o državni pomoči.
- (13) Med odstopanji, uvedenimi z Delegirano uredbo (EU) 2020/592, se je prispevek Unije k dejanskim stroškom ukrepov iz členov 46(6), 47(3), 49(2) in 50(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013 začasno povečal za 5 % ali 10 %.
- (14) Poleg tega je bilo pred Delegirano uredbo (EU) 2020/592 z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/132 ⁽³⁾ z odstopanjem od člena 45(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 uvedeno začasno 10-odstotno povečanje prispevka Unije k dejanskim stroškom ukrepa „promocija“, da bi se obravnavale težke razmere na izvoznih trgih, ki so nastale po uvedbi uvoznih dajatev Združenih držav Amerike za vino Unije oktobra 2019.

⁽³⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/132 z dne 30. januarja 2020 o nujnem ukrepu v obliki odstopanja od člena 45(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede prispevka Unije k ukrepom promocije v vinskem sektorju (UL L 27, 31.1.2020, str. 20).

- (15) Povečanje prispevka Unije je oblika finančne podpore, za katero pa ni potrebno dodatno financiranje s strani Unije, saj se še naprej uporabljajo proračunske omejitve za podporne programe v vinskem sektorju iz Priloge VI k Uredbi (EU) št. 1308/2013. Države članice se zato lahko odločijo, da bodo za zadevne ukrepe namenile večje zneske samo v okviru letnega proračuna, določenega v navedeni prilogi. Cilj povišanih finančnih stopenj je torej podpreti sektor v trenutnih nestanovitnih tržnih razmerah, ne da bi bilo treba za to sprostiti dodatna sredstva.
- (16) Vendar prvi odzivi sektorja, ki so jih Komisiji predstavili medskupina Evropskega parlamenta za vino in žgane pijače ter predstavniki evropskega vinskega sektorja, kažejo, da zgoraj navedena povečanja največjega prispevka Unije za ukrep „promocija“, ki so bila uvedena z Izvedbeno uredbo (EU) 2020/132, ter za ukrepe „prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov“, „zelena trgatev“, „zavarovanje letine“ in „naložbe“, ki so bila uvedena z Delegirano uredbo (EU) 2020/592, niso zadostovala, da bi večina morebitnih upravičencev v letu 2020 lahko izvajala navedene ukrepe. Zneski, ki so bili v okviru proračunskih omejitev za nacionalne podporne programe porabljeni od 16. oktobra 2019 do konca aprila 2020, so nižji od običajnih povprečnih izdatkov med 16. oktobrom in koncem aprila naslednjega leta.
- (17) Očitno je, da so ukrepi zapore, ki so jih v zadnjih nekaj mesecih sprejele države članice, poslabšali položaj, saj omejitve pretoka blaga in ljudi, uvedene zaradi boja proti pandemiji COVID-19, med drugim preprečujejo, da bi izvajalci dejavnosti lahko zaprosili za financiranje v okviru podpornih programov v vinskem sektorju in upravičenci izvajali svoje izbrane dejavnosti. Posledično so države članice porabile zelo majhen znesek svojih proračunskih sredstev, ki so jim bila dodeljena za proračunsko leto 2020.
- (18) Spričo spleta okoliščin, kakršnega še ni bilo, in posledičnih motenj na trgu je treba izvajalcem dejavnosti zagotoviti več finančne podpore, kar bi jim pomagalo premostiti te težke gospodarske razmere. Ta prožnost je finančno izvedljiva zaradi razpoložljivosti sredstev, rezerviranih za podporne programe v vinskem sektorju, ki so do zdaj ostala neporabljena in ki bi bila zaradi enoletnosti proračuna sicer izgubljena.
- (19) Za zagotovitev potrebne podpore vinskemu sektorju in pomoči morebitnim upravičencem pri izvajanju ukrepov v okviru nacionalnega podpornega programa v vinskem sektorju, ki so namenjeni okrepitvi njihovega položaja na trgu in potrebni za pomoč pri okrevanju po krizi, je primerno v času trajanja tega ukrepa določiti odstopanja od členov 45(3), 46(6), 47(3), 49(2) in 50(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013. Odstopanja bi morala zagotoviti začasno do 20-odstotno povečanje največjega prispevka Unije za ukrep „obveščanje“, kot je določeno v členu 45(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013, in dodatno 10-odstotno povečanje za ukrep „promocija“, kot je trenutno določeno v Izvedbeni uredbi (EU) 2020/132, ter ukrepe „prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov“, „zelena trgatev“, „zavarovanje letine“ in „naložbe“, kot je trenutno določeno v Delegirani uredbi (EU) 2020/592. S tem se bo zagotovila dodatna finančna podpora za upravičence, saj se bo zmanjšal njihov lastni prispevek, državam članicam pa se bo omogočila uporaba najvišjega zneska njihovega razpoložljivega proračuna.
- (20) Da bi se izognili diskriminaciji, bi bilo treba možnost upravičencev, da zaprosijo za predplačila v višini 100 % za krizno destilacijo in skladiščenje, ter možnost držav članic, da prispevek Unije za te ukrepe dopolnijo z nacionalnimi plačili, ne da bi za ta plačila veljala pravila o državni pomoči, uporabljati retroaktivno od začetka veljavnosti Delegirane uredbe (EU) 2020/592. Iz istega razloga in tudi zaradi zagotovitve dosledne uporabe vseh ukrepov se lahko prispevek Unije k vlogam, ki so bile izbrane v okviru ukrepov „obveščanje in promocija“, „prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov“, „zelena trgatev“, „zavarovanje letine“ in „naložbe“ po začetku veljavnosti Delegirane uredbe (EU) 2020/592 in najpozneje do 15. oktobra 2020, poveča retroaktivno in po potrebi ob upoštevanju pravil o državni pomoči.
- (21) Delegirano uredbo (EU) 2020/592 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (22) Zaradi potrebe po takojšnjem ukrepanju bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Delegirane uredbe (EU) 2020/592

Delegirana uredba (EU) 2020/592 se spremeni:

- (1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Začasna odstopanja od členov 33(3) in 34(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013

Z odstopanjem od četrtega pododstavka člena 33(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 se mejni znesek tretjine stroškov za preprečevanje in obvladovanje krize v okviru operativnega programa iz navedene določbe v letu 2020 ne uporablja.

Z odstopanjem od člena 34(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 finančna pomoč Unije za operativni sklad v letu 2020 ne presega zneska finančnega prispevka Unije za operativne sklade, ki so ga države članice odobrile za leto 2020, in je omejen na 70 % dejanskih nastalih izdatkov.“;

- (2) člen 2 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 2

Odstopanja od člena 43 Uredbe (EU) št. 1308/2013

Z odstopanjem od člena 43 Uredbe (EU) št. 1308/2013 se lahko ukrepi iz členov 3 in 4 te uredbe v okviru podpornih programov v vinskem sektorju financirajo s predplačili ali plačili v proračunskem letu 2020.“;

- (3) člen 3 se spremeni:

- (a) vstavi se naslednji odstavek 7a:

„7a. Upravičenci do podpore iz tega člena lahko pristojne plačilne agencije zaprosijo za izplačilo predplačila, če je ta možnost vključena v nacionalni podporni program v skladu s členom 49 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/1149 (*). Znesek predplačil je 100 % prispevka Unije. Predplačilo se izplača pod pogojem, da upravičenec položi bančno jamstvo ali enakovredno varščino vsaj v višini 110 % zneska navedenega predplačila v korist zadevne države članice v skladu s poglavjem IV Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 907/2014 (**). Varščina se sprostí, če pristojna plačilna agencija ugotovi, da je znesek dejanskih izdatkov, ki ustrezajo prispevku Unije, v zvezi z zadevnimi dejavnostmi enak znesku predplačila.

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1149 z dne 15. aprila 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju in o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 555/2008 (UL L 190, 15.7.2016, str. 1).

(**) Delegirana uredba Komisije (EU) št. 907/2014 z dne 11. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s plačilnimi agencijami in ostalimi organi, finančnim upravljanjem, potrditvijo obračunov, varščinami in uporabo eura (UL L 255, 28.8.2014, str. 18).“;

- (b) odstavek 8 in 9 se nadomestita z naslednjim:

„8. Z odstopanjem od člena 44(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 lahko države članice dodelijo dodatna nacionalna plačila za ukrep iz tega člena.

9. Za podporo destilacije vina v primeru krize se smiselno uporabljajo člena 1 in 2, člen 43, členi 48–54 in člen 56 Delegirane uredbe (EU) 2016/1149 ter členi 1, 2 in 3, členi 19–23, člen 25, členi 27–31, drugi pododstavek člena 32(1) in členi 33–40 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2016/1150 (*).

(*) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2016/1150 z dne 15. aprila 2016 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju (UL L 190, 15.7.2016, str. 23).“;

(4) člen 4 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek 6a:

„6a. Upravičenci do podpore iz tega člena lahko pristojne plačilne agencije zaprosijo za izplačilo predplačila, če je ta možnost vključena v nacionalni podporni program v skladu s členom 49 Delegirane uredbe (EU) 2016/1149. Znesek predplačil je 100 % prispevka Unije. Predplačilo se izplača pod pogojem, da upravičenec položi bančno jamstvo ali enakovredno varščino vsaj v višini 110 % zneska navedenega predplačila v korist zadevne države članice v skladu s poglavjem IV Delegirane uredbe (EU) št. 907/2014. Varščina se sprostí, če pristojna plačilna agencija ugotovi, da je znesek dejanskih izdatkov, ki ustrezajo prispevku Unije, v zvezi z zadevnimi dejavnostmi enak znesku predplačila.“;

(b) odstavek 7 in 8 se nadomestita z naslednjim:

„7. Z odstopanjem od člena 44(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 lahko države članice dodelijo dodatna nacionalna plačila za ukrep iz tega člena.

8. Za pomoč za krizno skladiščenje vina se smiselno uporabljajo člena 1 in 2, člen 43, členi 48–54 in člen 56 Delegirane uredbe (EU) 2016/1149 ter členi 1, 2 in 3, členi 19–23, člen 25, členi 27–31, drugi pododstavek člena 32(1) in členi 33–40 Izvedbene uredbe (EU) 2016/1150.“;

(5) vstavi se naslednji člen 5a:

„Člen 5a

Odstopanje od člena 45(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013

Z odstopanjem od člena 45(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 prispevek Unije k ukrepom za obveščanje ali promocijo ne presega 70 % upravičenih izdatkov.“;

(6) člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 6

Odstopanje od člena 46(6) Uredbe (EU) št. 1308/2013

Z odstopanjem od člena 46(6) Uredbe (EU) št. 1308/2013 prispevek Unije k dejanskim stroškom prestrukturiranja in preusmeritve vinogradov ne presega 70 %. V manj razvitih regijah Unije prispevek za stroške prestrukturiranja in preusmeritve vinogradov ne presega 90 %.“;

(7) v členu 7 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Z odstopanjem od drugega stavka člena 47(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 podpora za zeleno trgatév ne presega 70 % zneska neposrednih stroškov uničenja ali odstranitve grozdov in izgube prihodkov v zvezi s takim uničenjem ali odstranitvijo.“;

(8) v členu 8 se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Z odstopanjem od člena 49(2)(b) Uredbe (EU) št. 1308/2013 finančni prispevek Unije k podpori za zavarovanje letine ne presega 70 % stroškov zavarovalnih premij, ki so jih pridelovalci plačali za zavarovanje.“;

(9) v členu 9 se točke (a) do (d) nadomestijo z naslednjim:

„(a) 70 % v manj razvitih regijah;

(b) 60 % v regijah, ki ne štejejo za manj razvite regije;

- (c) 90 % v najbolj oddaljenih regijah iz člena 349 Pogodbe;
- (d) 85 % na manjših egejskih otokih, kot so opredeljeni v členu 1(2) Uredbe (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (*).

(*) Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 41).“;

(10) člen 10 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 10

Veljavnost začasnega povečanja prispevka Unije

Člena 5a in 6, člen 7(2) ter člena 8 in 9 se uporabljajo za dejavnosti, ki so jih izbrali pristojni organi držav članic od datuma začetka uporabe te uredbe do najpozneje 15. oktobra 2020.“

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Točke 2 do 10 člena 1 se uporabljajo od 4. maja 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 6. julija 2020

Za Komisijo

Predsednica

Ursula VON DER LEYEN
